

Ledas gali būti pavojingas

Per pastaruosius 5 metus ugniagesiai gelbėtojai į iškvietimus, susijusius su įvykiais ant ledo, vyko 186 kartus. 2022 metais dėl neatsargaus elgesio ant ledo žuvo net 15 žmonių, tai didžiausias žuvusiųjų skaičius Lietuvoje per 20 metų. Nuo 2023 metų fiksuojama žūčių ant ledo sumažėjimas, bet žūčių skaičius išlieka nemažas – po 6 žmones per metus. Pernai dėl neatsargaus elgesio ant ledo žuvo 6 žmonės: po vieną Panevėžio miesto, Zarasų, Jonavos, Kėdainių, Molėtų ir Utenos rajonų savivaldybių teritorijose.

Prieš lipant ant ledo visuomet reikia įsivertinti oro sąlygas ir ledo storį. Tam, kad būtų saugu lipti ant ledo maždaug savaitę turėtų laikytis žemesnė kaip 10 laipsnių šalčio oro temperatūra. Net jeigu ledas prie kranto atrodo pakankamai tvirtas, ežere ar kitame vandens telkinyje gali būti properšų dėl įtekančių šaltinių.

Kad būtų išvengta nelaimių ant ledo, būtina žinoti:

- Tvirtas ledas visada turi mėlyną arba žalią atspalvį, o matinės baltos spalvos arba geltono atspalvio ledas yra netvirtas, nes jame yra daug oro.
- Ledas laikomas tvirtu, jeigu jo storis yra daugiau kaip 7 cm. Toks ledas jau išlaiko žmogų. Tačiau kad jis išlaikytų grupę žmonių, jo storis turi būti ne mažesnis kaip 12 cm.
- Trapus, plonas ledas būna tose vietose, kur jame iššala medžių šakos, lentos ir kiti daiktai, taip pat arti krūmų, medžių, nendrių. Netvirtas ledas susidaro ir tose vietose, kur įteka upeliukai, vanduo iš gamyklų, kur yra šaltinių.
- Einant ledu reikia aplenksti vietas, kurios apneštos sniegu arba pripustytos pusnių, nes po sniegu ledas visada yra plonesnis.
- Ypač atsargiems reikia būti prie kranto, nes čia ledas silpnesnis ir jame gali būti įtrūkimų.
- Ledas labai pavojingas ir atodrekių metu.
- Einant ant ledo būtina dėvėti gelbėjimo liemenę ar specialų neperšlampamą ir vandenyje laikantį kostiumą, su savimi turėti ledo smaigus, virvę, eiti ant ledo ne vienam.
- Jei vis tik įlūžote, nepasiduokite panikai ir nepraraskite savitvardos. Ropškitės ant ledo į tą pusę iš kur atėjote. Ant ledo užšliaužti reikia plačiai ištiesus rankas, kad padidėtų atramos plotas. Pasistenkite kaip galima daugiau krūtine užgulti ledą, paskui atsargiai ant jo iškelti vieną koją, po to kitą. Užšliaužus ant ledo, negalima tuojau pat stotis. Reikia nusiridenti nuo eketės kuo toliau į tą pusę iš kur atėjote, nes ten ledas tvirtesnis.
- Jeigu pamatėte skęstantį žmogų, sušukite jam, kad skubate į pagalbą ir skambinkite skubiosios pagalbos ryšio telefonu 112. Artintis prie eketės reikia labai atsargiai, geriausia šliaužte, plačiai ištiesus rankas. Jei yra galimybė po savimi patieskite slides ar lentą ir šliaužkite ant jos. Prišliaužti prie pat eketės krašto negalima, nes ledas įlūš, jeigu jūs mėginsite skęstančiajam paduoti ranką ir jį ištraukti. Ledas išlaiko žmogų tik už 3–4 m nuo eketės krašto, todėl skęstančiajam reikia ištiesti slidę, slidžių lazda, lentą ar numesti virvę. Gelbėjimui galima panaudoti ir tvirtai surištus šalikus.